

2012. évi ... törvény

az indokolás nélkül felmentett kormánytisztviselők és munkavállalók állami kárenyhítéséről

A foglalkoztatási jogviszonyuk indokolás nélküli megszüntetése miatt erkölcsi és anyagi sérelmet szenvedett kormánytisztviselők és munkavállalók kárpótlása érdekében - a társadalmi szolidaritás és méltányosság elvei alapján - az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. §

(1) E törvény szerint kárenyhítés jár annak a személynek, akinek a 2011. május 31-ét megelőzően közölt, a foglalkoztatási jogviszony megszüntetésére irányuló felmentési okirat vagy munkáltatói jognyilatkozat szerint

- a) a kormánytisztviselői jogviszonya felmentéssel, vagy
- b) a munkaviszonya – a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál foglalkoztatott munkavállalóként – rendes felmondással

indokolás nélkül megszűnt.

(2) Nem jár kárenyhítés annak a személynek, akit a bíróság a kormánytisztviselői jogviszonyának (1) bekezdés szerinti megszüntetése miatt indult eljárásában az eredeti munkakörébe visszahelyezett, vagy aki a megszüntetést követő 3 hónapon belül kormánytisztviselői jogviszonyt létesített.

2. §

A kárenyhítés összege a jogosult jogviszonya megszűnését megelőző utolsó havi illetményének kétszerese, amely összeg a közszolgálati jogviszonyban, illetve a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál a jogviszony megszűnésének időpontjában töltött időtartamnak megfelelően

- a) öt év után az utolsó havi illetményháromszorosára,
- b) tíz év után az utolsó havi illetménynégyeszeresére,
- c) tizenöt év után az utolsó havi illetményöttszörösére,
- d) húsz év után az utolsó havi illetményhatszorosára,
- e) huszonöt év után az utolsó havi illetmény hétszeresére,
- f) harminc év után az utolsó havi illetmény nyolcszorosára,
- g) harmincöt év után az utolsó havi illetmény kilenceszeresére

növekszik.

3. §

(1) A kárenyhítés folyósítására irányuló eljárást a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) folytatja le.

(2) Az eljárást a személyügyi nyilvántartások adatai alapján, e törvény hatálybalépését követő 60 napon belül hivatalból kell megindítani és 22 munkanapon belül be kell

fejezni. A jogosult a kárenyhítés folyósítására irányuló eljárást formai követelmények teljesítése nélkül kezdeményezheti.

- (3) A miniszter a jogosultat nyilatkozat megtételére hívhatja fel, de a jogosultság megállapításához szükséges adatok okirattal való igazolására nem kötelezheti.
- (4) A miniszter a kárenyhítés folyósításának elrendeléséről szóló indokolt határozatában rendelkezik a kárenyhítés mértékéről.
- (5) A határozat felülvizsgálatát a jogosult a közigazgatási perekre irányadó szabályok szerint a bíróságtól kérheti. A keresetnek a határozatban megállapított kárenyhítés folyósítására nincs halasztó hatálya.

4. §

A megállapított kárenyhítést a Magyar Államkincstár a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül postai úton, vagy a jogosult által megadott számlaszámra való utalással folyósítja.

5. §

Ha a miniszter a kárenyhítési határozat meghozatalára irányadó határidőben nem hoz határozatot, döntésének pótlásáról a jogosult kérelmére a bíróság nem peres eljárásban dönt. A bírósági eljárásra a Fővárosi Törvényszék az illetékes.

6. §

Felhatalmazást kap a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a kárenyhítés folyósítására irányuló eljárásban az adatszolgáltatás és – a nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a folyósítás részletes technikai szabályait.

7. §

Ez a törvény a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba.

Indokolás

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvényt a kormányváltás után az Országgyűlés úgy alkotta meg, hogy a központi közigazgatásban foglalkoztatott „nem kívánatos” köztisztviselőket és munkavállalókat egyik napról a másikra indokolás nélkül lehetett eltávolítani.

A törvény ezzel és a munkajogi jogvitára vonatkozó szabályok átalakításával gyakorlatilag kizárta az érdemi jogorvoslatot a jogellenesen eltávolított kormánytisztviselők előtt.

A bosszú áldozataul esett köztisztviselők számára – az erkölcsi tartáson kívül – az idő múlására, az AB határozat meghozatalának késedelmére tekintettel már az sem jelentett elégtételt, hogy az Alkotmánybíróság az indokolás nélküli felmentést tartalmilag alkotmányellenesnek találta és azt 2011. május 31-i hatállyal megsemmisítette [8/2011. (II. 18.) AB határozat].

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 13. cikke biztosítja, hogy akinek az Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, a jogsérelem hatékony orvoslását kérje. Ha a hazai jogi szabályozás nem biztosítja érdemben és hatékonyan a sérelmet szenvedett fél számára valamely alapvető jog sérelmének orvoslását, ez megalapozza az Emberi Jogok Európai Bíróságának közvetlen eljárását anélkül is, hogy az érintett az esetlegesen biztosított hazai jogorvoslati lehetőséget kimerítette volna.

A közelmúlt gyakorlati tapasztalata azt igazolja, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága a munkaügyi per formális lehetőségének a nemzeti jogban való biztosítása ellenére megállapította a joghatósága fennállását és érdemben döntött indokolás nélkül felmentett köztisztviselő javára.

Nagyon sokan vannak azonban olyanok is, akiknek vagy nem volt kellő segítségük, bátorságuk ahhoz, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságánál keressenek elégtételt, vagy a kérelem benyújtására nyitva álló határidőben még abban reménykedtek, hogy találnak munkát a közigazgatás más területein.

Ez a törvényjavaslat minden olyan tisztviselő és munkavállaló érdekében született, akit a kormányváltást követő tisztogatás során indokolás nélkül távolították el a munkahelyéről. Ezek az áldozatok egyszeri kárenyhítésben részesülnek.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A törvényjavaslat szerint kárenyhítés jár annak a személynek, akinek a 2011. május 31-ét megelőzően közölt, a foglalkoztatási jogviszony megszüntetésére irányuló felmentési okirat vagy munkáltatói jognyilatkozat szerint a kormánytisztviselői jogviszonya felmentéssel, vagy a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál foglalkoztatott munkavállalóként a munkaviszonya rendes felmondással indokolás nélkül megszűnt.

A törvényjavaslat azért a 2011. május 31-ig terjedő időtartamot veszi alapul, mert ezzel a nappal semmisítette meg az Alkotmánybíróság az indokolás nélküli felmentés szabályát. A törvényjavaslat azokat érinti, akiknek eddig az időpontig közölték a felmentésüket, függetlenül attól, hogy az okirat alapján ténylegesen mikor következett be a jogviszony megszűnése.

A törvényjavaslat szerint az érintettek közül annak nem járna kárenyhítés, akit a bíróság a kormánytisztviselői jogviszonyának megszüntetése miatt indult eljárásában az eredeti munkakörébe visszahelyezett, vagy aki a megszüntetést követő 3 hónapon belül kormánytisztviselői jogviszonyt létesített.

A 2. §-hoz

A kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény nem csupán az indokolás nélküli elbocsátást tette lehetővé, hanem a felmentési időt is lerövidítette, a maximális nyolc hónap helyett két hónapra.

Mivel a felmentési idő korábban a közszoigálati jogviszonyban töltött időhöz igazodott – hosszabb időtartamot hosszabb felmentési idővel honorált –, ezért a törvényjavaslat is ehhez igazítja a kárenyhítés mértékét, hiszen a közszoigálatban töltött évtizedeket magasabb összeggel indokolt elismerni.

A 3-5. §-hoz

A kárenyhítés folyósítására irányuló eljárást a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) folytatja le, az ügyintézési határidő 22 munkanap.

Ha a miniszter a határidőben nem hoz döntést a kárenyhítés mértékéről, akkor ezt a döntést a bíróság pótolhatja. Az eljárást ebben az esetben a Fővárosi Bíróság folytatja le.

A 6. §-hoz

Mivel a törvény végrehajtásához további részletszabályok megalkotására van szükség, e szabályokat miniszteri rendelet tartalmazza, amelyre a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter kap felhatalmazást.

A 7. §-hoz

A törvényjavaslat hatályba lépésének időpontja kellő felkészülési időt biztosít mind a végrehajtási rendelet megalkotására, mind pedig az eljárás feltételeinek megteremtésére.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Képviselői önálló indítvány
(Törvényjavaslat)

Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján mellékelten benyújtom **az indokolás nélkül felmentett kormánytisztviselők és munkavállalók állami kárenyhítéséről** szóló törvényjavaslatot.

Budapest, 2012. július „13.”

Dr. Lamperth Mónika
MSZP